

Антропософски вести

Брой 61
КОЛЕДА
ДЕКЕМВРИ 2018 г.

ИЗДАВА СЕ ОТ АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Антропософията е път на познание и себеразвитие, който обхваща сферите на философията и науката, изкуството и социалния ред, предлага духовно-научни методи за развитие на истинско осъзнаване на реалността, дава обективно обяснение за човешката и световна еволюция. Основателят – д-р Рудолф Щайнер (1861 – 1925 г.) предоставя на всяка индивидуалност в пълна свобода обективно да изследва и провери фактите, изнесени от него за видимия и невидимия свят.

СЪДЪРЖАНИЕ

2. Добрият пастир
3. Кармическата консолидация на Антропософското Общество
6. Двадесет години „Антропософски вести“ – жива платформа, която обединява нашите идеи
7. От очите към душата. Мадоната и младенеца
10. Ролята и смисълът на Антропософското Общество днес. Резюме на събитието
11. Със знака на Христос в антропософската работа
13. Обединени от обща кауза или „врагове с партиен билет“
13. Да се върнем към заглавието
15. Обръщение към приятелите
16. За лечебната сила на човешкия дух
18. Езотеричната предразположеност в югоизточна Европа – портата към антропософията
19. Нови книги
20. Антропософски групи в България

„Витлеемска звезда” – Дейвид Нюбат

„Де е родилият се Цар Юдейски? Защото видяхме звездата Му на изток и дойдохме да Му се поклоним.”

(Матей, гл.2, 2)

ДОБРИЯТ ПАСТИР

Историята за Рождество Христово, както е разказана в Евангелието на Лука, в продължение на стотици години вълнува човешките сърца. Скромните обстоятелства около раждането на Спасителя апелират към нещо у нас, което ни свързва с всички хора – те апелират към човечността в нас.

Нищо не се отнема от тази вълнуваща история, ако поискаме да добавим това, което Духовната наука има да каже за детето, чието раждане е описано в това Евангелие. За разлика от другите хора, душата на това дете не е била инкарнирана дотогава. Тя е останала в духовния свят и затова не е взела участие в тъй нареченото „Грехопадение“; не е докосната от „Първородния грях“. В това дете е живяла Душата на човечеството в нейната първична невинност, в нейната естествена доброта, незасегната от луциферическото изкушение в Рая и от последвалото грехопадение.

Имайки предвид характера на това дете, не е случайно, че хората, които първи отдават почит към детето, са пастирите. Ние разбираме, че ангели са изпратени да известят за това раждане; не е възможно те произволно да са избрали пастирите, на които първи да донесат посланието си.

В юдейската традиция (а авторът на Евангелието на Лука е със сигурност запознат с нея), в традицията на Стария завет пастирът е символ, а не просто наименование на обичайно занятие.

Не е случайно например, че когато Яхве му проговаря на Мойсей от горящия къпинов храст и му съобщава неговата мисия, той временно е пастир. Не е маловажен детайл и това, че патриарсите Авраам, Исаак и Яков са представени като пастири. Изцяло в съответствие с тази традиция е, че най-известният и обичан псалм на Давид провъзгласява „Господ е моят пастир“.

Всъщност, символът на пастира е свързан с мистична или окултна традиция. За да разберем окултното му значение, трябва да се върнем към първото споменаване на пастир в Стария завет, към историята за Каин и Авел – синовете на Адам и Ева.

Историята ни разказва, че Каин бил селянин, който се грижел за земята, а Авел бил пастир. Точно тук – в тази разлика между занятията на братята – трябва да се търси езотеричното значение. В една лекция за Езотеричната школа Рудолф Щайнер говори за окултните предпоставки на легендата.

Каин, селянинът, обработва земята – засява семена и събира реколтата. С тази работа той променя земята, физическия свят. Свързаният с Каин импулс води човека във физическия свят. Занятието на Авел – да се грижи за овцете – не трансформира земята. Авел не вижда полза от материални постижения. Той гледа нагоре към духовния свят и

оставя земята такава, каквато е.

Работата на Каин със земята, с материалния свят, неизбежно го излага все повече и повече на луциферичните и ариманичните сили. За разлика от него, Авел жадува за чистотата и добротата на човешката природа такава, каквато е била преди „Грехопадението“ във физическата материя – след изгонването от Рая. А това означава, че Авел гледа нагоре към онова същество, което има чистотата и невинността; съществото, което по-късно ще се роди като Исус Христос от Евангелието на Лука.

Съвсем ясно е, че Каин и Авел представляват две страни на човешката природа, които присъстват във всяка душа. Във всеки от нас има един Каин и един Авел. В повечето от нас импулсът на Каин е по-силен и едва ли има ден в живота ни, когато Авел не става жертва на своя енергичен брат.

Но във всички времена и сред всички народи винаги е имало и личности, които са носители на импулса на Авел; където и да се появят, те са били считани за „свети хора“. И за общностите, където са живели тези представители на пастира Авел, те наистина са били „пастири“. Те поддържали жива вярата, убеждението, че човек може да бъде добър, защото това е неговата истинска, първична природа. Каквато и религия да са проповядвали тези свети хора, източникът на тяхната инспирация – че за човека е присъщо да бъде добър – е било съществото, което в подходящия момент се инкарнира в детето от Евангелието на Лука.

Когато това раждане става, на земята се осъществяват идеалите и стремежите на онези, които са носители на импулса на Авел, на импулса на „пастирите“. Пастирите в Евангелието на Лука са символични представители на това течение.

Тъй като във всеки от нас има нещо от елемента на Авел, ние чувстваме връзка с пастирите и можем да се идентифицираме с тях, което не може да се каже за царете от Евангелието на Матей.

Раждането обаче на детето Исус от Евангелието на Лука не е само осъществяване на идеалите, надеждите и стремежите на потока на Авел от миналото. То е и началото на нещо съвсем ново, което стига далеч в бъдещето. Носителите на импулса на Авел, свещениците и пророците, светите учители и проповедници, всички те са били – с известна доза необходимост – „несветски“. Те не са се занимавали с бизнес и не са практикували търговия, не са произвеждали стоки и не са създавали произведения на изкуството. Всички тези дейности принадлежат на света на Каин – света на физическите нужди и желания, „грубия“ свят, за разлика от „сакралния“ свят на Авел. Това разделение на отделни сфери на сакралното и грубото все още съществува днес – но

няма да съществува вечно.

В Евангелието на Лука това разделение излиза на преден план в няколко случая, когато Христос е обвинен, че общува с хора, които по стандартите на онова време се занимавали с „груби“ дейности. Какво дири той, светият човек, сред грешниците?

На тези упреци и обвинения той отговаря с притчи, и сред тях – в глава 14 от Евангелието на Лука – притчата, която изразява самата сърцевина, същността на християнството: притчата за Добрия пастир. Този пастир оставя цялото си стадо, за да търси една единствена изгубена овца. Когато я намира, той я слага върху раменете си и я носи обратно в стадото. Смисълт на притчата лесно се схваща, но образът на Добрия пастир има специално значение в обсъждания тук контекст.

Чрез Мистерията на Голгота - смъртта и възкресението на Христос, Христос се свързва със земята и чрез това негово дело земята се освещава – дори аурата на земята се променя от онзи ден на Голгота. Но ако чрез Христос тази земя, на която живеем, е станала свещена – тогава съществува възможност и работата на земята, за земята, работата за земното съществуване, да бъде осветено, тази работа да

стане също свещена.

Ние сме все още далеч от това – но ще дойде времето, когато ще има ново тайнство – тайнството на работата. Тогава работата няма да се върши заради печалбата или заради лично удовлетворение – а като служба за Христос и за човешкото братство. Тогава работата ще бъде едновременно акт на преклонение.

Сега това може да се стори на някого налудничаво утопична мечта, но това е посоката на Христовия импулс – импулса на Добрия пастир. И този импулс е по-голям и по-силен, отколкото всички пречки по пътя му.

Новата сакралност ще дойде и тогава разделението между грубия свят на Каин и свещения свят на Авел ще изчезне чрез силата на импулса на Добрия пастир. Този импулс навлезе в земното съществуване от обора във Витлеем и изглежда съвсем естествено, че избраните да го посрещнат са били пастири.

Чарлс Ковач

27 декември 1982 г

Списание „Ню Вю“

Превод: Диана Ботушарова

КАРМИЧЕСКАТА КОНСОЛИДАЦИЯ НА АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО

Ситуация, в която се намираме днес
и която в бъдеще ще става все по-актуална

Към първостепенните задачи на Антропософското общество принадлежи разбирането на първообраза на първото ръководство, както и медитативната работа над този първообраз. Тук трябва да бъде даден един конкретен пример за такава медитативна работа. Изходната ѝ точка е в указанието на Рудолф Щайнер, че в резултат на Мистерията на Голгота влхвите трябва вътрешно да се превърнат в пастири, а пастирите във влхви. Защото човек може да се приближи към реалното преживяване на Съществуването на Христос, само ако обедини в себе си и едните, и другите. А за целта е необходимо преди всичко да осъзнае собствената си кармическа принадлежност към един от потоците, след което да види в другия, или в „чуждия“ поток своята основна задача, главното поле за своето вътрешно развитие.

Този процес може да бъде охарактеризиран така. Отначало човек си представя образно всички основни качества на онзи кармически поток, към който самият той принадлежи. След това, на втората степен той трябва напълно да погаси създадената по този начин имажинация и да пренесе цялото си внимание върху другия, отначало съвършено чужд поток. Ако след многократно повтаряните опити, той успее накрая да се идентифицира с него до такава степен, че да се почувства като у дома си, то тази втора крачка ще съответства на прехода от имажинация към инспирация. Защото, за да се съедини действително с чуждия кармически поток, е необходимо да бъде пронизана създадената от него имажинация с по-висока инспирация, позволяваща достигането до пълното сливане с образа. Едва след това човек може да се опита

да обедини в душата си двата образа – на своя и на чуждия поток. По чисто обективен начин трябва да се старее да не примесва в процеса на тяхното сливане никакви лични симпатии и антипатии. Висшето интуитивно познание присъства в такова съзнателно обединяване, в резултат на което в душата възниква нещо съвършено ново. Такава медитативна работа може да бъде проведена особено ефективно с първообраза на първото ръководство (на АО). Отначало е необходимо да поставим пред душевния си поглед колкото е възможно по-живо и конкретно образите на Мария Щайнер и Ита Вегман, осъзнавайки цялата лично-свърхлична поляризираност на тези две индивидуалности. След това трябва съзнателно да потънем в личните качества на всяка от тях, като се стараем да погледнем на тяхното висше същество с очите на Рудолф Щайнер. Особено внимание трябва да се обърне на онзи от двата образа, който в душевното изживяване изглежда по-чужд. Едва когато сме достигнали такава интензивност на вътрешното изживяване, при която поляризираността на образа започва сама да се превръща в едно ново висше единство, можем да се опитаме постепенно да ги обединим в своята душа, последователно преработвайки поляризираните качества във висша хармония. Ако това се постигне, тогава пред нас ще се разкрие централната розенкройцерска мистерия – мистерията на „медното море“, както и възможността тя да бъде реализирана в социалната сфера.

Неизбежно е за нас да срещнем по този път редица препятствия. Особено труден ще бъде преходът от личното отношение към двата образа, завоювани в резултат на въ-

трешната работа, към стоящите зад тях лично-свърхлични сили. Необходимо е да съживим в душите си един трети елемент, за да намерим в себе си силите за тяхното обединяване. Третият елемент е като мост, който съединява двете изначални полярности. Това е елементът на изкуството. За да извършим описаната метаморфоза, ще се наложи самите ние да станем вътрешно подвижни и творчески активни в собствената си душа. Защото при преживяването на описаната полярност опасността да се изгубим в нея, е твърде голяма. Така че, за да запазим вътрешната си независимост в течение на целия процес, ще бъде необходимо да създадем

Сега трябва да добавим още две имена към тази троичност, за да превърнем триъгълника в пентаграм, или образа на завършения човек. Тези две имена са Елизабет Вреде и Гюнтер Вакмут. В първото ръководство те са първообразът на онази ситуация, в която ние се намираме днес и която в близко бъдеще ще стане още по-актуална. Как да се положи основата на истинското сътрудничество на двата основни рода души, които в пълна степен са се подготвили за своето възплъщение в нашата епоха, и онези, които са дошли на земята не в своето време, а в промеждутъка между своите редовни възплъщения? Как могат те да се разберат един

**Първото ръководство на Антропософското Общество:
Рудолф Щайнер, Мария Щайнер, Ита Вегман,
Алберт Щефен, Гюнтер Вакмут, Елизабет Вреде**

в душите си една особена област, свързана само с нашите индивидуални качества именно в това възплъщение – не принадлежаща към нито един от двата главни кармически потока. Тази независима област трябва да ни послужи за онази „земна основа“, върху която преодоляването на полярностите може успешно да бъде завършено.

В смисъла на първообраза на първото ръководство това означава следното. Както ние отначало оживихме в душите си образите на Мария Щайнер и Ита Вегман, налагайки пълно мълчание на всички наши кармически обусловени симпатии и антипатии, така сега е необходимо да внесем в душите си образа на Алберт Щефен, като го поставим също така обективно пред вътрешния си поглед. След това ние трябва да се потопим в неговите най-добри качества като човек, художник и антропософ, и да се опитаме да го видим с очите на Рудолф Щайнер, за да го разберем и обикнем. Ако успеем да направим това, ние реално ще преживеем това, че обединяването на двата други образа става много по-лесно за нас. Защото от полярността, двойствеността, ние преминаваме към синтеза, троичността, в която са смената на бъдещето.

друг? Как да осъзнаят, че независимо от техните различия, и едните, и другите еднакво са призвани съвместно да работят в името на осъществяването на онези общи задачи, за които Рудолф Щайнер е говорил в кармическите лекции?

На чисто духовно ниво ние можем да направим първата крачка към примиряването на членовете на първото ръководство. От самото начало трябва да избегнем две крайности, които често се срещат в антропософските среди. Съществуват хора, които въобще не желаят да се занимават с така наречените „стари конфликти“ и предпочитат да ги оставят в пълно забвение. Има и други хора, които веднага застават на едната страна и осъждат другата. Но нито едната, нито другата гледна точка могат да има нещо общо с нашите действителни задачи като човешка общност, призвана да работи съзнателно над своята карма. Защото преобразяването на кармата изисква именно духовна работа над нея, а не забравяне и още по-малко юридически насочени доказателства за вината на един или друг участник в извършената се трагедия. И в двата случая непреработената карма на извършените в миналото грешки и пропуски се превръща в непреодолимо препятствие по пътя към по-нататъшното

развитие на Антропософското общество, възпрепятствайки го да се приближи до осъществяването на земята на онзи първообраз, който Рудолф Щайнер е поставил пред първото ръководство и пред всички антропософи на Коледното събрание.

Независимо от разликата във времето ние можем със свободната си воля във всеки момент да извикаме в душите си първообраза на първото ръководство и да започнем интензивна работа над неговото осъществяване. В този смисъл самото осъзнаване на този първообраз е първата крачка по пътя към тази цел. И ако тя веднъж бъде достигната, тогава ние реално ще преживеем как в нашите души това петорно съзвучие постепенно се превръща в нов орган за възприемане на тази централна задача, която Рудолф Щайнер е поставил пред първото ръководство и пред цялото Антропософско общество на Коледното събрание. Тогава вече ние можем от собствения си вътрешен опит да научим нещо за езотеричната същност на Коледното събрание. Защото петимата членове на езотеричното ръководство сякаш от пет различни страни отразяват неговата духовна същност. И само ако го обхванем от всички страни, ние можем да се приближим към тази централна задача: да основем на земята новата кармична общност, или общност на михаелити, в която хората ще могат съзнателно да работят над преобразуването на общата им карма в смисъла на Михаил-Христос.

В лекция от 8 август 1924 г. Рудолф Щайнер казва, че антропософските членове са обединени от задачата да приведат в ред своята карма, и началото на реализацията на тази задача трябва да бъде положено в Антропософското общество. А такава задача засяга не само света на хората, но и света на Боговете, защото опозицията против Михаил е възникнала в самия свят на архангелите и е предизвикала разделението в царството на ангелите. В резултат на това е настъпил нарастващият безпорядък в кармата на човечеството, който в крайна сметка е причината за основните проблеми на нашето време. В езотеричен смисъл главната задача на Антропософското общество е да помогне на Михаил в неговия стремеж да внесе ред в кармата на човечеството. По повод на това Рудолф Щайнер казва: "Виждате ли, с това е свързано много от онова, което е съдбата на отделния член на Антропософското общество, както и съдбата на самото общество."

А от това следва, че тази наистина централна михаелическа задача на нашето време, не само че не е изгубила своята същност в резултат на всички конфликти и трудности вътре в Антропософското общество, но напротив, именно затова е станала по-актуална. Защото верността към импулса на Михаил, като водещ дух на нашето време, се проявява най-вече в стремежа към нейното осъществяване. Но до каква степен ние днес, също като преди, сме далеч от нейното осъществяване, за това свидетелства обширната литература, засягаща една или друга страна на трагичната история на Антропософското общество. На нея не й достига най-главното: стремежът за въвеждане на кармата в порядък, като свободно и индивидуално решение, основано на казаното от Рудолф Щайнер в кармическите лекции. А без такава вътрешно действие тази литература не е в състояние

да помогне на читателя наистина да разбере дълбоките основания на развилата се трагедия и да намери положителен изход от породената от нея сегашна ситуация в Антропософското общество.

Напълно традиционните исторически разглеждания не са в състояние да се издигнат до духовнонаучно разбиране на самите събития. В такива публикации продължава да действа неосъзнатият стремеж да се „намерят виновните“ и на всяка цена да бъде оправдана едната страна на конфликта, а другата да бъде осъдена.

В GA 123 Рудолф Щайнер обяснява следното: "Така се изтъква мрежата, благодарение на това, че кармата на отделния член се свързва с кармата на цялото общество. И тази мрежа в резултат на онова, което Христос е донесъл от духовните висини, трябва да стане в своята характеристика отражение на небесния ред, т.е. кармата на отделния човек трябва да бъде свързана с общата карма на обществото в съответствие с порядъка на духовния свят не произволно, а така, че организмът на обществото да бъде отражение на небесния порядък." Точно такава отражение на небесния порядък трябва да стане мрежата на кармата на първото ръководство, както в отношенията на неговите членове помежду си, така и в тяхното отношение към Антропософското общество, чиито основни кармически течения е трябвало те да представляват. В казаното ние имаме ключа за разбирането за това, в какъв смисъл Рудолф Щайнер е говорил за сформиранието на езотерично ръководство.

Ако то беше успяло да осъществи поставената пред него задача и да запази своя езотеричен характер, това би имало изключително важни последствия за цялото Антропософско движение. Защото езотеричното ръководство е било необходимо не само за да може Рудолф Щайнер да действа чрез него дори и след своята физическа смърт, а преди всичко, за да могат да действат чрез него онези духовни сили, които „Христос е донесъл от духовните висини“ в Поврата на Времената. Благодарение на това, че днес Той е Господар на кармата, в наше време хората за първи път в земното си развитие получават възможност да работят съзнателно с тези сили, привеждащи кармата в ред. А Антропософското общество трябва да стане онова място, където тази работа може да бъде започната. Точно с такава цел Рудолф Щайнер го е основал на Коледното събрание, а след това е разкрил пред неговите членове тяхната слънчево-михаелическа карма.

Изводът е, че в наше време е напълно възможно да се достигне до пълното примирение на първото ръководство и в социалния план да се положат основите за кармическата консолидация на Антропософското общество, превръщайки го в онова място, където хората работят съзнателно над своята карма и наистина я променят със субстанцията на Новите Мистерии.

Сергей Прокофиев
Превод: Веселина Велкова

20 ГОДИНИ "АНТРОПОСОФСКИ ВЕСТИ" – ЖИВА ПЛАТФОРМА, КОЯТО ОБЕДИНЯВА НАШИТЕ ИДЕИ

Антропософският бюлетин е феномен с изключително и централно място в антропософския живот вече две десетилетия и следва историческата роля на издателство „Даскалов“. Началото на „Антропософски вест“ бе поставено точно преди 20 години – януари 1999. От малък бюлетин през първите три години от създаването си, информиращ за събития в България и чужбина, след основаването на Антропософското общество през 2001 г., той се превърна във вестник, който представя една богата панорама на антропософския живот, генератор на идеи и жива връзка между хората, място за среща, място за обмен на идеи, новини и събития, вдъхновение за празници и конференции.

Интересна и любопитна е причината за началото на издаването му. Преди 20 години живеех и работех в София с цел представяне и популяризиране на евритмията. Интересувах се от работата на антропософските групи и всички инициативи в столицата. Включвах се в срещите им и имах общ поглед върху дейността им. Антропософите тогава бяха много ентузиазирани и отдадени на изучаването на духовната наука, на издаването на първите книги и статии на Рудолф Щайнер на български език. Нашите доайени Вера Гюлгелиева, Светла Бисерова, Петко Бояджиев и Димитър Димчев имаха свои групи - отделно регистрирани дружества с различни теми, лектории и начин на работа. Тези лидери и хората около тях бяха ревностни радатели и разпространители на духовната наука на Рудолф Щайнер. Истината бе, че всяка група си имаше свой облик, различен от другите, търсеше собствен начин на работа, функционираше според нуждите на членовете на групата и идеята на лидера. Работата беше свята и всеки искаше да запази идеите чисти. В годините на ранния преход имаше много философии, духовни течения и методи: екстрасенси, лечители и всякакви спиритуални практики, които си позволяваха да си присвояват антропософските истини и да спекулират с тях. За това и една от главните задачи бе да се опази автентичното познание и да се защитава името на Рудолф Щайнер, което по онова време не беше лесно. Лидерите на антропософските групи в София и Стара Загора имаха силно влияние и поддържаха собствено виждане за работа в група. Те бяха убедени, че групата работи предано и правдиво, защитаваха смело антропософията в тогавашното общество, залагаха всичко, което имаха, като работеха неуморно, пишеха, превеждаха, изнасяха много лекции, събираха общността на празници. Въпреки това между групите и членовете имаше скрито напрежение и общата картина в страната не изглеждаше достатъчно благоприятна за развитието и разпространението на антропософията в национален план. Дружеството в Стара Загора работеше усилено, а издаването на трудовете на Рудолф Щайнер от издателство „Даскалов“ беше естествен център и имаше ключово значение за популяризирането и разпространението на идеите на духовната наука. В известен смисъл обаче, всяка група работеше сама за себе си, липс-

ваше връзка и за общо национално общество бе трудно да се говори. Все пак посоката бе ясна и макар всяко дружество да държеше на своите идеи и идентичност, обединението предстоеше.

По това време правех една своеобразна връзка между София и Стара Загора, защото веднъж или два пъти месечно пътувах между двата града и се срещах и разговарях по тези въпроси с всички приятели. Веднъж предложих на най-близките съратници в Стара Загора да започнем списването на малък бюлетин, чрез който да преодолеем различията, да обединим информация и фактология за всички събития, които стават или предстоят в страната, за да знаят приятелите къде, кога и какво се случва. И сега се връщам в началото: Причината да започне издаването на първия бюлетин бе да обединим разногласията между групите, да се концентрираме около пионерското разпространение на духовната наука и практическите инициативи, да се сплотим и да вървим към основаване на национално общество и обща бъдеща работа. Втората причина бе да осведомяваме приятелите за новините от Гьотеанума и света, да се превеждат кратки статии от чужди езици, за да сме съпричастни с антропософското движение изобщо. Освен това със създаването на вестите ставаме част от семейството на международните антропософски бюлетини и издания, които представят движението, конференциите и инициативите на антропософските общества по света. Искахме да бъдем част от глобалното движение, което позволява всяка работеща група да запази идентичността си, но да остане свързана с глобалния антропософски дух. По това време приятелите посещаваха международни конференции, на които представяха страната ни, но и лектори - гости също посещаваха България и помагаша на проходащото антропософско движение у нас.

Главният въпрос беше дали ще обединим работата и усилията си в групите в общо национално общество, което да издигне на друго ниво развитието на антропософията. Аз самата се съмнявах, че времето за обединение на антропософските групи в национално общество ще настъпи скоро, но знаех, че ще трябва да извървим този път заедно и че новинарският бюлетин ще ни помогне. Георги Акабалиев беше убеден, че това е пътят и идеята за обединение на групите е следваща стъпка. Той се посвети на тази кауза и работи усилено по-късно за осъществяването ѝ. В този ред на мисли разговаряхме с него за ползата от издаване на бюлетин и той одобри идеята. Предложихме на Недялко Абаджиев да се присъедини към нас. Така сформирахме много бързо първият екип за изданието на бюлетина. Една приятелска среща в Стара Загора бе достатъчна. Грижата за общото дело и желанието ни по най-културния начин да преодолеем трудностите и противоречията като започнем да пишем за идеите и дейностите бяха единствената ни мотивация. Времето показа, че сме били прави. Недялко се зае да оформи художествено вестника, той изработи първия и

втория знак, заглавната страница и шрифта, пое изцяло финансирането не само на бюлетина, но и на други инициативи по това време. Георги стана уредник, работеше на компютъра и печаташе вестника, нещо, което прави и досега! Аз направих концепцията и станах първият редактор – пишех малки статии, преводи, новини от чужбина, редовна информация за работата на всяка група в страната и ги пращах в Стара Загора, където се печаташе вестникът. Много скоро започнаха да идват материали и от други приятели и така постепенно нашето скромно бюлетинче започна да расте. От две страници стигна до четири, превърна се в сериозен източник на информация, обяви, новини и съобщения за събитията у нас и в чужбина. Бюлетинът се стана мост и свърза идеите на хората.

През май, в далечната 1991 година, когато се регистрира първото антропософско дружество в Стара Загора, публикувах съобщение за основаването му на първа страница в тогавашния местен вестник „Стара Загора“, където работех по това време. Признавам, опитът, натрупан там, без да съм журналист, ми помогна извънредно много по-късно в списването на бюлетина. В същия вестник последваха статия за валдорфската педагогика, а години по-късно - и за евритмията. Отбелязвам това, защото по това време бе почти невъзможно да се публикува съобщение или статия от такъв характер, защото това бе няколко години преди да падне режимът, а първите антропософски дейатели и печатаните на машина преводи бяха преследвани от полицията в Стара Загора. Още тогава знаех колко е важно да пиша за антропософски събития и инициативи, да се разпространяват макар и съвсем плахо идеите на духовната наука.

След основаването на Антропософското общество в България, скромният и малък бюлетин се превърна в печатен орган на обществото и главен източник на информация

за всички събития в антропософския живот. Отговорността за вестника бе поета тогава от Диана Ботушарова. Преводните материали значително се увеличиха. Статиите и интервютата нарастваха, поезията и изкуството заеха своето място на страниците, а представянето на нови книги и автори стана традиция. Редовните събрания, решения, съобщения и теми на Антропософското общество бяха винаги на вниманието на членове и приятели. Практическите инициативи и срещи намериха своя открит форум на страниците. Вестникът отразяваше духовния живот на антропософските членове и приятели и практическите инициативи, които подемаха. Тези, които неотменно поддържаха и списваха редовно вестника бяха Диана Ботушарова, Светла Бисерова, Веселина Велкова, Георги Акабалиев. За тях редовното издаване и разпространението на вестника стана кауза. През следващите години се включиха голям брой антропософски автори: редактори, сътрудници, лектори, журналисти, преводачи, учители, лекари, поети, репортери от страната и чужбина... Не е възможно да се изброят всички имена на хората, които участват в създаването на „Антропософски вест“, но всеки един е оставил част от своя дух и доброволен труд за сътворяване на духовната култура на Антропософското общество.

Настоящият редакционен екип, с център Стара Загора, поддържа и разширява още повече създалата се традиция и значително обогатява концепцията и визията на изданието с нови идеи и рубрики, за да продължаваме да очакваме с нетърпение и до днес всеки празничен брой на „Антропософски вест“. Да благодарим от сърце на всички редактори, автори, преводачи и финансови поддръжници на вестника през изминалите 20 години, чийто усилия превърнаха „Антропософски вест“ в духовно културна институция.

Диана Демирева

ОТ ОЧИТЕ КЪМ ДУШАТА МАДОНАТА И МЛАДЕНЕЦА

Най-свещената от всички мистериини опитности в древността е била сливането на душата на неопита с тази на неговата по-висша Божествена същност по време на посвещението, която според Рудолф Щайнер има образа на жена:

„В мистиката Висшето се представя като жена. Това е същото, което се крие в красивите думи на Гьоте, казани във „Фауст“: „Вечно-Женственото ни тегли нагоре!“. Различните народи представят този стремеж на душата към по-висшето съзнание като съединяване с определен женски образ, представляващ висшата същност на човешката душа. Душата е тази, която се посвещава от световните закони и те са тези, с които тя се съединява като на един вид брак. Виждате как едно по-висше състояние на съзнанието се представя под женски образ като този на Изис в древен Египет, но и навсякъде другаде според характера на всеки народ. Това, което

даден народ чувства като своя същност, му се представя като женска същност, с която става съединяване при смъртта или още приживе. Сетивността може да се преодолее по два начина – чрез отхвърлянето ѝ и свързването с духа при смъртта или още тук, приживе, чрез отварянето на духовните очи на човека.“ Събр. Съч. 55, лекция от 28.03.1907.

Тази най-висша духовна „брачна“ опитност на сливането на душата на посветения с тази на откриваната в самия него свръхсетивна женска Божественост се изобразява в древното изкуство като обмяна на погледи в близък план между мъж и жена. Тя е емблематична за древното изкуство, макар да не се разбира от съвременната наука. Пример за това е централната „сватбена“ сцена от Казанлъшката гробница, показана на мозайката от образи на фиг. 1. Както при нея, така и при останалите две живописни изображения, освен съсредоточения, щастливо вперен в другия поглед, впечат-

лява разликата между тъмния цвят на кожата на мъжа и този на жената, който е значително по-светъл. От скулптурата лъха атмосфера на щастие от пълното сливане на очите, както и на телата.

Фиг. 1

Очите са прозорец към душата – това е израз, който често чувах в младостта си! Не знам какъв е неговият произход, но съдейки по този вид изображения, изглежда не е случаен. На всички тях не става въпрос за физически очи, а такива, които „виждат“ свръхсетивно-душевното. Чрез тях Световната женска същност се разкрива и слива с другата, човешката, която е прехласната по нея.

Освен при посвещения обаче, тя се разкрива и в други случаи, когато един поглед среща друг и „подобното познава подобно"! Среща се в християнското изкуство в редица изображения, когато в амплоата си на Мадона поглежда в очи, различни от мъжките – а именно тези на младенеца Исус!

Фиг. 2

Примери за това са показани на фиг. 2, 3 и 4. На третата съвсем близко разположените топли очи на двете фигури се сливат в едно, давайки израз на сродни души. Вероятно именно това искат да предадат древните майстори – подобие на душите на мадоната и детето! Тези на първата сякаш искат да кажат нещо на детето, което то с готовност приема! Отдолу личи ръката на художничката, докосваща с четката ръката на детето – италианката Софонизба Ангисола.

Фиг. 3 и 4

Фиг. 5

Особено загадъчни са погледите на мадоната и младенеца върху детайла от картина на фиг. 5 от известния Изенхаймски олтар в Колмар. Той е дело на германеца Матиас Грюневалд, на който Р. Щайнер обръща специално внимание. Женската фигура впечатлява със странно извитата си глава, присвитите очи и загадъчната физиономия. Спомням си, че когато я видях за първи път, се стреснах и не я харесах! Но предвид това, че Грюневалд е художник, перфектен в изобразяването на „душевното“, трябва да се допусне, че ефектът, ако наистина е такъв, какъвто аз го усещам, е търсен съзнателно. Друго от нещата, които впечатляват, е контрастът между цвета на кожата на майката и този на детето. Първият е подчертано по-тъмен, а вторият изглежда млечно бял с оттенък на розово. Телцето излъчва светлина и изглежда някак си прозрачно и без кости. С това сякаш се намеква за преодоляването на костната структура на Исусовото тяло, настъпила след обновлението му на кръста на Голгота – известният процес на възкресяване на човешкия фантом (фантомизиране)! Особено забележителен е резигнационният жест на лявата ръка на мадоната, който изглежда много странно и бие на очи. Той е уникален в световното религиозно изкуство с разположението на пръстите – средните два са събрани, а кутрето изглежда толкова изкривено, изнесено далеч встрани под ухото на детето. По странен начин мадоната крепи главата на детето с върховете на пръстите си, което засилва въздействието на жеста. По този начин изглежда авторът е желал да акцентира и привлече

вниманието на публиката върху него. Нещо, което може да стане едва днес!

Фиг. 6

Взаимност се чете и в погледите на детето и жената от картината на Джовани Носадела, показана в детайл на фиг. 6. Този на детето е предаден удивително живо и въздействащо – всеотдаен, по детински чист и изпълнен с любов и преданост към отсрещното същество. Сякаш душата му изцяло се слива с него, търсейки нещо, което липсва.

Фиг. 7

Подобен е погледът на детайла от картината на италианския художник Ботичели на фиг. 7. Миловидният поглед на детето очаква да срещне този на майка си, долепяйки лицето си до нейното. То докосва с пръсти нейната ръка, на която личи „прострелен“ резигнационен жест. За някои той може да бъде стряскащ. Детето сякаш въпросително го докосва с показалец. Жестът не е изключение в творчеството на Ботичели, а напротив, среща се често в различни вариации по подчертано смел начин. Той е характерен най-вече за неговите мадонни!

Друг ренесансов художник, Луис Моралес, също акцентира върху обмена на поглед между мадоната и младенеца с подобните си две картини на фиг. 8. (Възможно е втората да е реплика от последовател на неговата школа) На тях те са разположени на тъмен фон, който прави да изпъкне по-добре срещата на очите им. Съществената разлика е в дясната ръка на едната от мадоните, която подpira с неопикуема нежност главата на детето. Трогателен е погледът на детето и жестът, с който държи ефирния, прозрачен воал на майката, нарисуван с изключително майсторство.

Фиг. 8

Фиг. 9

Особено интензивна изглежда обмяната на погледи между мадоната и детето върху релефа от италианския майстор Донатело на фиг. 9. Тя е една от мадоните, препоръчвани от Рудолф Щайнер за съзряване от родители на деца с азови проблеми. Майката навежда главата си към детето и я притиска до нея, установявайки максимален контакт. Изражението ѝ е напълно спокойно и сериозно. Дясната ръка нежно придържа детското телце, а с лявата го подpira здраво. Върху лицето на детето се чете жизнерадостна усмивка, което сияе от това, което вижда. То изглежда вътрешно раздвижено от контакта с майка си.

Общото в двата мотива с обмяна на погледи в близък план е ЧИСТОТАТА! Тази на погледа на мъжа в единия случай, до който се е стигнало след катарзис или душевно пречистване, и тази на погледа на Натановия Исус, която е естествена или получена по рождение. От Рудолф Щайнер е известно, че Натановият Исус е душевна Същност, съхранявана в мистериите на Ману, която, поради това, че никога не е била инкарнирана на Земята, е неопетнена от греха. От там идва неговата чистота на душата. Общ в двата случая е единият от персонажите – този на Вечната Женственост, както я нарича Гьоте, който приема образа на Мария, имащ общо, отново според Щайнер, със Светия Дух! Същият, който в древните мистерии са свързвали с богинята Венера, чийто посланик е гълъбът.

Чистотата и нежността на изображенията на мадоната и младенеца са несравними с нищо. Въздействията им могат да се предават на внимателно наблюдаващия зрител и в дългосрочен план да имат естетичен и терапевтичен ефект върху душата му.

Мартин Атанасов

РОЛЯТА И СМИСЪЛЪТ НА АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО ДНЕС

Стара Загора 10 – 11 ноември 2018 г.

На 10 и 11 ноември в Стара Загора се състоя среща – разговор на тема: Ролята и смисълът на Антропософското общество днес. Бяха изслушани презентациите на Трайчо Франгов, Радослава Ангелова, Радослав Радев, Мартин Атанасов, Георги Христов. Всеки от тях изложи своята гледна точка, следваха коментари и въпроси. Разискваха се теми като: Какво се случва с езотеричния импулс след Коледното събрание 1923 г.?, Развива ли се правилно Антропософското общество в България и отговаря ли дейността на Управителния съвет на очакванията и нуждите на членовете?, Какво може да се промени с цел подобряване на организираната антропософска работа? Стигна се до най-важния въпрос, който отекна като разтърсващ акорд не само в пространството, но и в душите на всички присъстващи: Има ли смисъл Антропософското общество днес? Трудно е да се предадат чувствата и емоциите. Много от тях останаха недоизказани. Публикуваме онова, което написаха някои от участниците в дискусиата. Каним всеки, който иска да сподели нещо по темата, да изпрати материала си в редакцията на „Антропософски вест“. Оставаме отворени за вашите мнения, предложения, коментари.

РЕЗЮМЕ НА СЪБИТИЕТО

Това е втората дискусия в рамките на тази година, проведена в Стара Загора. Идеята възникна в средите на младите антропософи, които бяха недоволни от продължителното negliжиране, омаловажаване и дори отхвърляне на усилията им за промяна. Желание да изкажат мнението си по темата изявиха д-р Трайчо Франгов, Радослава Ангелова, Мартин Атанасов, Радослав Радев, Георги Христов и д-р Димитър Димчев, който не присъстваше в залата, а отправеното от него обръщение към приятелите беше прочетено от Радослава Ангелова. След всяка презентация имаше дискусия, в която се включиха голям брой от присъстващите. Поради причините, изброени по-горе, а също и поради междуличностни проблеми и липса на добра комуникация с УС на Антропософското общество в България, няколко души заявиха, че желаят да напуснат Антропософското общество и дори не виждат смисъл в съществуването му. Ето как Радослав Радев формулира своите доводи. Той смята, че Антропософското общество в България не е общност и на него много му тежи, че няма желание за общност. Една от големите причини за това, според него е не липсата на връзка между хората, а липсата на окултното свързване с делото на Рудолф Щайнер. По-нататък той изтъкна следното: „Това, което вреди на Антропософското общество в България са четири неистини: 1) В АООБ има negliжиране на личността; 2) Има тенденция да се заляга повече на чувствата, а не на разума. Насажда се сектанщина. 3) Въпросът с Коледното събрание 1924 година. До този момент се твърдеше, че ние членуваме в Единно Антропософското общество, създадено на въпросното Коледно събрание и че живеем в езотерична атмосфера. До сега не се споменаваше фактът, че Коледното събрание не е успяло и това е станало причина за смъртта на Рудолф Щайнер. Сегашната мания по Коледното събрание е чиста пропаганда. 4) Първи окултен клас след смъртта на Щайнер загубва своята действеност и сега има само фалшиви претенции на членовете му.“ Съобразно казаното до тук, той смята, че Антропософското об-

щество в България трябва да се разпусне и да се установи една приятелска общост със свободно комуникиране, без администрация. Той не счита, че изменения в структурата ще променят нещата и не вижда конкретни хора, които да заменят сегашния УС. След неговото изказване се дискутираше темата трябва ли УС да организира инициативите или само да бъде уведомяван за тях, за да даде одобрението си. Тук се оформиха две мнения - на едни не им трябваше УС, за да провеждат инициативите си, а другите смятаха, че е необходимо УС да преценява кои инициативи са антропософски и кои - не и по този начин да предпази Обществото от използване на името му за лични, користни цели. Следващият проблем, поставен от Радослав Радев беше липсата на комуникация между УС и членовете на Обществото. Той смята, че важна информация, която се знае от членовете на УС и четците на Първи окултен клас е била скривана от останалите членове на Обществото. Някои изразиха мнение, че тази информация не е от жизнено значение за тях, а други изразиха противоположното мнение. Става въпрос за Коледното събрание и състоянието на Единното Антропософското общество след смъртта на Рудолф Щайнер.

Друг дискуссионен въпрос беше напускането на Антропософското общество в България от някои членове и отношението на УС към този процес. Д-р Франгов заяви, че той вижда като своя задача да търси и намира млади хора, които да продължат делото. Каза също, че му е скъп всеки член на Антропософското общество в България, боли го, когато някой напуска, но решенията трябва да се уважават. Споменаха се имената на няколко напуснали членове и се зададе въпросът какво е направил УС за тях. Отговорът беше, че са се опитали да разговарят с тях, но те са отказали да споделят. Беше отправено обвинение за пасивност на УС. Други смятаха, че не са ясни функциите на УС и че за сегашното състояние на Антропософското общество в България носят отговорност всички членове. Интересни мисли от книгата на Е. Пфайфер цитира Татяна Благоева

в изказването си: „Духовният свят не допуска хора, които имат дребни боричкания по между си“; „Всяка дума е живо същество и има голямо значение“; „Това, което трябва да направим е да се приемаме един друг и да изразяваме несъгласието си с това, което човек върши, а не да отхвърляме самия човек“. Тя допълни, че това, което той пише за американското Антропософско общество е валидно и за нас. Силно дискутиран бе въпросът за смисъла на Първи окултен клас. В тази връзка Йордан Димитров разказа, че в дневника на Алберт Шефан откриват признание на Ита Вегман, според което Рудолф Щайнер ѝ е дал упражнения, за да се подготви за четец на Първи окултен клас, но тя не се справила. Не само тя, но и всички 800 души не са били подготвени. Сега АО е изгонено от храма на висшето познание и трябва да измине пътя на Парсифал. По-нататък се зададе многократно въпросът какво трябва да се направи, трябва ли да има Антропософското общество в България, УС и какви трябва да бъдат функциите на последния. Според Мартин Атанасов трябва да създадем правилната обстановка за развитието на Антропософията, която е предназначена за външния свят, но светът е останал индиферентен към нея. Отговорът е прилагане на тричленния социален организъм в управлението на Антропософското общество. Самото Антропософско общество съдържа тричленност в себе си - духовен, икономически и политически. Духовният - принципът на Орела и икономическият - принципът на Телца трябва много интелигентно да бъдат свързани от средния член - политическия. Как би могло да стане това? Към първия член се отнасят хората, които се занимават чисто теоретично с Антропософия, към третия – тези, които прилагат Антропософията в практически инициативи, а вторият член, това е УС. Именно той трябва да сближава и съчетава работата на останалите два. Как да стане това? Да бъдат организирани лекции на изявени антропософи от страната и чужбина, където те да споделят своите теоретични разработки. От друга страна хората от третия член да бъдат канени да споделят своя опит и да бъдат привлечени към Антропософията. Това може да оживи обществото. Когато се организират такива събития, да бъдат канени персонално всички членове на обществото. Това ще създаде ангажираност и оживление. Във връзка с казаното по-горе, Мартин Атанасов предложи да се създаде Духовно-научна секция към Антропософското общество, в която да участват хора, които се занимават с теоретична антропософия. Това предложение беше прието с одобрение от участниците. Георги Христов направи интересно изказване, в която сподели

своята духовно-научна хипотеза. Това е негово лично мнение, което не е споделял до сега: „В духовния свят се водят колосални битки между силите на доброто и злото. Ние говорим за Коледното събрание и спорим дали има езотеричен или екзотеричен характер, но трябва да знаем, че ако този замисъл на Рудолф Щайнер се беше осъществил, нямаше да настъпи епохата на свръхматериализма, която още не е настъпила. На Коледното събрание се е появил един мащабен духовен събор на който е присъствал и Архангел Михаил. Направено е споразумение езотеричният импулс да не протича през Антропософското общество и това е струвало живота на Рудолф Щайнер. Пред нас остава въпросът трябва ли да запазим тази форма, след като тя няма съдържание. Духовната индивидуалност на Рудолф Щайнер докато е бил жив се е стремил да изпълни колкото се може с повече съдържание уроците от Първи окултен клас. Ние виждаме как се променя изцяло неговият стил. Когато в нашата общност се проявяват лични инициативи е добре да бъдат подкрепяни. Мартин и Радослав внесоха изкуството, защото в него има много езотерични елементи. Има изследователи на Духа в други сфери. Трябва да каним изтъкнати хора на изкуството, на науката, на религията, които са свързани с Духа. Когато четем само Антропософия, ние изоставяме. Добре е отворим обществото за качествени хора, на които няма да натрапваме Антропософията. И тук няма значение дали си арогантен, а важното е да си инициативен. Когато отправяме критика и не предложим алтернатива, тези отрицателни импулси влизат в нас.“ Изказванията на останалите трима презентатори: д-р Трайчо Франгов, Радослава Ангелова и д-р Димитър Димчев бяха в защита на Антропософското общество. Има смисъл от съществуването на Антропософското общество, тъй като то се явява като един вид майчина обвивка за Антропософията. И в заключение искам да завърша с един цитат от Рудолф Щайнер в първа лекция четвърти том на Кармични връзки: „За нас е важна нашата принадлежност към Антропософското общество. За този съществуващ във външния сетивен свят факт трябва да бъдем в състояние да признаем съответстващата му духовност, онова спиритуално движение, което се разви в по-ново време в Духовния свят и ще продължава да съществува в земния живот, ако хората могат да му останат верни. То ще продължи да съществува и отвъд земния живот. То ще продължи да съществува редом със земния живот, ако хората намерят в сърцата си силата да му останат верни.“

Катя Абаджиева

СЪС ЗНАКА НА ХРИСТОС В АНТРОПОСОФСКАТА РАБОТА

Случва се в различни биографични моменти от живота ни да си задаваме въпроса: „Нуждаем ли се от общността в нашия антропософски път?“ Ние биваме поставени във връзките от миналото. В тях ние предрешено попадаме, като същевременно сме и в голяма степен еманципирани от груповата душевност и все по-силно индивидуализиращи се. Една съвместна нова карма се изтъква между хората, ако се обединят около това, че индивидуално постигнатите духовни истини могат да се изживяват като общоприемливи,

събирайки по този начин група от индивидуалности в малки общности. Още през 1908 г., тогава във връзка с характера на Теософското общество, Рудолф Щайнер говори за новите групови души, които оставят индивидуалността в свобода да постига духовните истини в мислене, в областта на чувствата, извиращи от сърдечното свързване с духовните истини, да се обедини свободно с други индивидуалности и да осъществи социално обединение в областта на волята. В лекция на Рудолф Щайнер от 01.06.1908, изнесена в

Берлин, можем да прочетем: „В последствие ще живеем във връзки, които хората сами ще създават, групирайки съответно гледните точки, в които те, запазвайки своята свобода и своите индивидуалности, ще се слепят в един вид общество. Благодарение на това, че хората се събират в свободни обединения, те се групират около някакъв център. Тогава чувствата, които се сливат в единния център, дават на свой ред повод на известни същества да действат, наподобявайки групова душа, но в съвсем друг смисъл, от останалите групи души. Всички предишни групи души били същества, които правили човека несвободен. Тези нови същества се съчетават с пълната свобода и индивидуалността на хората. И смеем дори да кажем, че в известен смисъл тяхното битие се подхранва от човешкото еднородие. От самите човешки души ще зависи дали ще дадат възможност на тези високи души да се спуснат надолу към хората, или те няма да направят това. Колкото повече хората се разединяват, толкова по-малко извисени души могат да слязат в човешката област. Колкото повече се образуват връзки и колкото повече се развива общността на чувствата в пълна свобода, толкова повече извисените души ще могат да влизат в човешката област и толкова по-бързо ще се одухотвори земната планета... Така ние видяхме, че ако човекът иска въобще да получи представа за бъдещето развитие, то той трябва правилно да разбере характера на груповата душа, тъй като иначе може да се случи така, че неговата индивидуална душа след твърде дългото обособяване на Земята да не може да открие пътя за съединение с другите, да пропусне случая за присъединяване и ще стане, благодарение на това някакъв вид елементарно същество. Тези елементарни същества, възникнали от хората, биха били недобри същества.“

Един от множеството медитативни образи, дадени през годините от Рудолф Щайнер, с огромна сила ни показва как съществата от третата йерархия действат за това да се свържат с нашите правилни земни дела в общностите и да ни вливат сили. Предлагам го на вниманието ви. Той може да бъде открит между първия и втория абзац на първата лекция (21.08.1919) от цикъла „Общото човекознание като основа на педагогиката“ (СС 293), в по-стари негови издания. В изданието на Anthroposophic Press от 1996 между тези два абзаца пише: „Словата, произнесени на това място, не са били записвани от стенографа – виж. Записките на трима от участниците в края на настоящата лекция.“ Двама участници в семинара – Каролин фон Хайдебранд и Херберт Хаан, са записали по спомен съдържанието на това, което Рудолф Щайнер е пояснил. В допълнение на тези записки съществуват и други от дневника на Валтер Йоханес Щайн от датата на същата лекция.

Записки от Каролин фон Хайдебранд:

„Ние бихме желали да формираме нашите мисли по такъв начин, че да бъдем съзнателни за следното: Зад всеки от нас стои нашият Ангел, нежно полагащ ръце над главата ни. Този Ангел дава на всеки от вас силата, от която се нуждаете. Над главите ви се рее кръг от Архангели. Те пренасят от един към друг от вас онова, което всеки има да даде на другите. Те свързват вашите души. Така вие получавате смелостта, която ви е нужна. (От тази смелост Архангелите

формират един съд/съсъд.) Светлината на Мъдростта ни се дава от по-висшите същества – Архаите, които не формират помежду си кръг, а идват от началото на времената, изявяват себе си и изчезват в първоначалната далечина. Те проектират в това пространство само една капка. (Капка от Светлината на Времето се излива в съда, формиран от смелостта, от действащия към момента Дух на Времето.)“

Записки от Херберт Хаан:

„Зад всеки един член на новосформиращото се „преподавателско тяло“, ние виждаме да стои един Ангел. Той полага ръцете си върху главата на повереното му човешко същество и от тази позиция и с този жест позволява към него да потече сила. Това е силата, която поражда имажациите, необходими за осъществяване на делото. Имагинирайки съзидателно, пробуждайки мощни имажации - така един Ангел седи зад всяка една личност. Издигайки погледа си още по-нагоре, ние виждаме как над главите на формиращото се „преподавателско тяло“ се рее хостия, множество от Архангели. Кръжейки отново и отново, те пренасят от всеки от нас към останалите онова, което произлиза от нашето духовно взаимодействие с нашият личен Ангел. И те го донасят, обогатено от силата на всички останали, обратно до нас. В този кръг, който действа като активност на една духовна формация, се оформя съд над главите на онези, които се обединяват в усилия си. Този съд се формира от една особена субстанция – смелостта. В същото време тези реещи се, свързващи ни Архангели, позволяват в техните движения да навлязат сили на инспирация. Архангелите отварят източника на тези инспирации, необходими за нашата работа. Извисявайки нашия поглед още по-високо, ние се издигаме до царството на Архаите. Те не се представят в своята реална същност. Независимо от това от тяхното царство, царството на Светлината, те спускат една капка в съда, формиран от Смелостта. ...“

Свободно обединявайки се помежду си чрез религиозното чувство на призванието да се съучаства в бъдещото одухотворяване на Земята, ние по естествен път приемаме задачите да работим с останалите над нашата нова съвместна карма - в общност със същества от третата, най-близка до нас, йерархия в смисъла на новите групови души. А също и задачата, свързана с изкупването на съществата от природните царства чрез човека. Към тях Рудолф Щайнер насочва вниманието през годините нееднократно. Неговият апел в лекция, наречена „Антропософията като опит за християнизирание на света“ – 11.07.1922, Виена, СС 211, звучи така:

„Ние трябва също да разберем, че ако се свързваме единствено с мъртва материя, ние самите ставаме мъртви и ариманични, но ако имаме достатъчно кураж и достатъчно любов за всички същества около нас, за да се свържем с тях директно, а не чрез нашите, мъртви за тях идеи, ние откриваме Христос във всичко и победоносен Дух навсякъде. Когато това се случи, може да се окаже нужно да говорим на нашите съвременници по начини, които изглеждат парадоксални. Може да бъде необходимо да говорим за индивидуални духовни същества, които обитават твърдия и течния елемент и т.н. Докато все още избягваме да говорим за тези същества,

ние говорим за една мъртва наука, която не е проникната с Христос. Да говорим за тези същества означава да можем да говорим в истински християнски смисъл. Ние трябва да пропием цялата наша научна дейност с Христос. Нещо повече, ние трябва да внесем Христос във всички наши социални усилия, в цялото наше познание – накратко: във всички аспекти на живота. Мистерията на Голгота в действителност

ще даде плодове само чрез човешката сила, чрез човешките усилия и човешката любов един към друг. В този смисъл Антропософията във всички нейни детайли се стреми да проникне света с Христос. Ние издигаме знака на Христос над всички наши усилия.“

Веселина Радкова

ОБЕДИНЕНИ ОТ ОБЩА КАУЗА ИЛИ „ВРАГОВЕ С ПАРТИЕН БИЛЕТ“

Когато говори за предпоставките, обуславящи появата на антропософията, Рудолф Щайнер посочва две важни събития, които се случват в Духовния свят: езотеричната школа на Михаил през 15 век и величествения свръхсетивен култ в началото на деветнадесетото столетие. Така душите, призвани да бъдат носители на този нов духовен импулс преминават през една двойна подготовка. Целта е, когато се преродят през двадесетото столетие да се разпознаят и да работят заедно по належащите за времето езотерични задачи. Това, обаче, би било възможно само ако отделните личности успеят да изградят такива отношения помежду си, чрез които не само да преодолеят различията, следствие от кармичното им минало, а и да приемат антропософските принципи като кауза, която ги обединява.

Рудолф Щайнер казва, че ако направим едно духовно пътуване във времето и се пренесем в началото на нашето летоброене ще видим, че Мистерията на Голгота променя съдбата не само на Земята, но и на Слънцето. Кръвта на Христос озарява аурата на Земята и тя засиява със светлината на пренесения от Слънцето Божествен Логос. Слънчевият диск, обаче, с времето започва да потъмнява. Слънцето се покрива с петна, които стават все повече. Този космичен факт става причина част от архангелите да решат, че не искат повече да бъдат управлявани от слънчевата интелигенция в лицето на Михаил. Реално те се превръщат в негова космическа опозиция. Това разделение сред мировите Същества обхваща и йерархията на Ангелите. Някой от тях трайно се свързват със Земята и стават удобно оръжие на Ариман срещу Михаиловите войни. Това е духовната битка на нашата епоха и антропософите могат да дадат отпор на противоборстващите сили само ако са обединени, водени и направлявани от духовните принципи, указани от Рудолф Щайнер. Всеки трябва да бъде вътрешно мотивиран да ра-

боти не само за внасяне на ред в кармата си, но и да дава на света своя принос чрез личната инициатива.

„Врагът с партиен билет“ е израз от близкото минало на нашата държава. Когато в редиците на управляващата тогава комунистическа партия се появи някой, който мисли по различен начин, той бива обявяван за враг. Враг на кого? На идеята, на системата или на народа, както удобно са наричани тогава всички живеещи в България хора - хора, принуждавани да проумяват една абсурдна, лишена от смисъл идеология, хора, без всякакъв шанс за лична инициатива. И точно в тези мрачни години, когато навсякъде цари бездуховност, а душите са сковани в ариманичния капан на безнадеждността, в своята малка крайградска къща Димо Даскалов превежда от немски текстове от Рудолф Щайнер, събира край себе си будни млади хора и започва да ги въвежда в антропософското познание. Така в един от най-мрачните периоди на родната ни история се поставя началото на груповата антропософска работа. Начинанието е изключително рисковано и опасно не само за свободата и бъдещето, но и за живота на участниците. Ето това е една инициатива, пред която можем смирено да сведем глави.

И ако решим да продължим духовното си пътуване в бъдещето, ако погледнем напред не само до бъдещия Юпитер, а и до бъдещата Венера, ще видим как обновената ни Земя се слива със Слънцето. Така преобразените чрез Слънчевия Логос човешки души ще внесат на Слънцето необходимите възраждащи младенчески сили и то ще бъде спасено. Това е перспективата, която ни се открива и осветлява задачите ни – да работим не само за собственото си развитие, а и за спасението на Земята, Слънцето, Космоса. Защото ако не знаем накъде вървим, може лесно да изгубим пътя. Такова е и духовното завещание на Рудолф Щайнер.

Христина Ангелова

ДА СЕ ВЪРНЕМ КЪМ ЗАГЛАВИЕТО

Вместо увод, споделям с вас, че да опиша впечатлението си представляваше огромно затруднение за мен. Започвах няколко пъти, писах отделни парчета, но това не беше дори и половината свършена работа. Не съм в позиция да правя обобщения, да давам оценки, още по-малко пък някакви рецепти, нямам нужната квалификация, нито самочувствието, каквото може би би било по-присъщо на един дългогодишен член, враснат в антропософския обществен живот. А наистина искам да бъда полезна! Оставих всичко написано да отлежи с надеждата да ми се проясни как да свържа всички впечатления, размисли и идеи, които породи у мен срещата. В училище една от учителките ме научи,

че каквото и да пиша, след известно време е добре да се върна и да прочета отново заглавието, за да видя дали все още пиша по темата. Между другото, аз взех този съвет и за други аспекти на живота. И ето че това беше единственият смислен начин за мен да подхожда към темата, оставих настрана всичко написано до тук и просто изходоих от заглавието. (С пожелание всички, интересувани се от антропософското общество да си дадат време и пространство да го направят и в буквален и в преносен смисъл!)

КАКВА Е РОЛЯТА И СМИСЪЛЪТ НА АНТРОПОСОФСКОТО ОБЩЕСТВО В (БЪЛГАРИЯ) ДНЕС?

РОЛЯ
СМИСЪЛ
ОБЩЕСТВО
АНТРОПОСОФСКО
(В БЪЛГАРИЯ) ДНЕС

1. ДНЕС. Тук и сега. Актуалност.

„И в крайна сметка не ни остава нищо друго - ако мога така да се изразя - освен като хора да бъдем и съвременници. Някои вярват, че в дадена епоха човек би могъл да бъде „само човек“, но това води до гибел - ние трябва да бъдем също и съвременници. Естествено че е лошо, когато човек не е нищо друго освен съвременник, но все пак той трябва да бъде и съвременник, това означава, че трябва да имаме чувство за това, което става във времето.“

Р.Щайнер - „Езотерично разглеждане на кармическите взаимовръзки“ III том, 10 лекция

На второ място нека разгледаме и пропуснатата според мен част от заглавието на събитието, може би не от такова значение, като първата разгледана, но към настоящия момент все още актуална, струва ми се:

*В БЪЛГАРИЯ: Доколко допустимо е и от кого зависи това, българското Антропософско общество да може да се различава от Европейското Антропософско общество? Да бъде съобразено с нуждите, изискванията, очакванията, потребностите, способностите, качествата на българската действителност, доколкото тя все пак е значима за антропософски ориентирани личности, живеещи в България? Този въпрос, поне така формулиран, не чух да се зададе, нито получих за себе си отговор по пряк или косвен път.

2. Що е то АНТРОПОСОФСКО? Има ли ясна дефиниция за това кога нещо: инициатива, група, общество е антропософско, кога един човек може да се нарече антропософ? И ако я има, апелирам тя да бъде ясно заявена и достъпна за всеки, който би желал да си направи справка. Защото на този въпрос също не получих отговор, макар да беше повдигнат.

3. Що е то ОБЩЕСТВО? Това, смятам вече е въпрос, на който всеки, който няма ясна представа за отговора, би могъл добросъвестно да потърси дефиницията и да си отговори сам. И добре би било наистина да го направим, защото понякога човек по инерция приема, че нещо му е ясно и не си прави труда периодично да си актуализира данните. За справка:

1. Съвкупност от хора, които са обединени от производствени отношения; 2. Група хора, обединени от общи интереси, произход, положение и др.; 3. Кръг от хора, с които човек общува; среда; 4. Организация, дружество.

Като изключим първа точка, струва ми се, би следвало Антропософско общество в България да се числи към всички останали дефиниции. Известно ми е, че има регистрирано дружество с нестопанска цел (т.4), би следвало да се състои от хора с общия интерес към антропософията (т.2) и може би най-много спорове би предизвикала т.3, а именно: „кръг от хора, с които човек общува“. И все пак, не би ли следвало при наличието на предпоставката „общ интерес“, които са дотолкова важни, че да се пристъпи към официализирането им под формата на дружество да имаме влечение все пак и да общуваме? Не е ли това най-естествения подтик? То е като двама души да решат, че са един за друг и да сключат

брак... предполага се, че се събират и общуват, нали така? И разбира се, на всички ни е известно, че има множество групи, в които действително това се случва, но тук става дума за създадено и регистрирано общество? Общува ли обществото като цяло? И какво всъщност би следвало да значи това? Възможно е всеки да го разбира по свой начин. Чуха се много коментари, а също и не малко предложения как въпросното общуване да се подобри и бих казала дори възроди, защото според някои от мненията то направо е замряло. По повод на това бих искала да задам един допълнителен въпрос, чийто отговор ми се струва, че би могъл да се превърне в отправна точка за разрешаването и на други казуси (а може просто да съм идеалист). Въпросът е: възможно ли е да създадем едно пространство – във вестника или на сайта, или където другаде намерите за уместно, в което да се събират идеи и предложения. Дори ресторантите и редица учреждения имат подобни Книги за похвали оплаквания, мнения, предложения. И от тук следващият въпрос: „След като хипотетично започнат да се генерират такива записани идеи и предложения и достъпът за четене е обществен, така да се каже, чия е отговорността да вземе една идея и да я реализира на практика – дали това е на ръководството, дали да се излъчи друга група, отговорна специално за инициативите или пък всеки член или група от членове, които припознаят тази идея да работят за нейното осъществяване?“ Но в този последният случай да бъде огласен ясен механизъм, по който тази инициатива се обявява, като антропософска инициатива, припозната от антропософското общество. Нека има огласен такъв ясно разписан и дефиниран механизъм, за да си знаят хората кой какво и как прави! Това много би улеснило комуникацията и инициативността въобще. А нищо не пречи да опитаме.

Това смятам до голяма степен засега въпросът с комуникацията, аз предпочитам думата „общуване“, защото някак по-ясно реферира с думата „общество“.

4. СМИСЪЛЪТ! Един безкраен въпрос. Знаете ли, аз сега се обучавам за терапевт по психодрама и ако проучите що за терапевтична практика е това, може би бихте открили доста ползи от нейните методи и в антропософския живот. Ние там се обучаваме, че всяко решение е предпоследно. В светлината на тази философия бих казала също, че и за смисъла на обществото отношението на всеки един от нас, колкото и категорично да изглежда в един момент, вероятно също е не повече от предпоследно. Казвам го с най-голямата си благост и добронамереност. При нас в обучителната група сме наблюдавали, включително и аз върху себе си, настроения през цялата гама от „тук изобщо не ми е мястото“ до „това е призванието на живота ми“. По някакъв начин намирам паралел и с настроенията, които наблюдавах през уикенда на срещата по тази тема.

5. КАКВА Е РОЛЯТА НА ОБЩЕСТВОТО? може би е въпрос, чийто отговор донякъде е съставен от смисъла, с който всеки насища обществото за себе си, но от друга страна ролята е нещо малко по-формално, тя реферира малко повече с общата форма. В този смисъл ролята на едно антропософско общество, вероятно може да се търси в отговора за ролята на обществата по принцип и оцветено през призмата на един въпрос малко по-горе **ЩО Е ТО АНТРОПОСОФСКО?**

Но с отговора на понятията, присъстващи в заглавието на нашата среща, далеч не изчерпвам повдигнатите през уикенда теми. Съвсем бегло ще се опитам да очертая някои от тях, за да не рискувам да се загубя в мъглата на невежеството си...

Нужно ми е да ви информирам, че аз не съм официален член на обществото (тоест не фигурирам в списък, нямам карта и не плащам членски внос, плащам си символичните левчета при посещение на избраните от мен групи, както и за книги - за когото това има значение). Нужно ми е също и да заявя, че първото ми присъствие на антропософско обществено събитие беше това лято на лагера в с.Дунево. Първата си антропософска книга прочетох на 16 г. Знаех за антропософския дом в Стара Загора от 19 годишна, но на този етап от живота си сметнах, че имам твърде много да работя върху себе си, за да бъда достатъчно пригодна да общувам с подобни хора (така, както аз си ги представях, фантазирах към онзи и някой от следващите моменти). Надявам се тази фонова информация да ви даде някои обяснения за моята предпазливост и може би според някои, наивност на моменти, спрямо обществените въпроси.

След това уточнение, ето какво забелязах аз през този уикенд:

Хората не се изслушваха. За мен това е изключително ключово и всеки е добре да отдели време и внимание да работи със себе си, ако счита, че е бил сред неизслушващите. На първо място нямаше дори буквално изслушване

на репликата на говорещия. Какво остава за опита да се чуе в по-дълбок смисъл какво наистина казва въпросният човек, без да се губим в думите.

Думите. За да не се губим в тях, освен да се научим да слушаме по-добре, би било полезно също да се упражняваме и в по-коректен изказ. Всеки за себе си отново – колкото и както намери за добре.

Понятията – останах с впечатлението, че голям брой фундаментални понятия нямат ясна дефиниция и оттук се порождават базисни проблеми в общуването. От училище също знам, че когато хората водят дебати, първо си изясняват понятията.

От тук, при наличието на ясни базови понятия, изслушване и внимателно подбиране на думите от всеки един, вероятно общуването, а оттам донякъде обществото като цяло, ще започне да се подобрява. А може и да съм идеалист. Но поне практиката ми досега в сферата на психологията, и най-вече опита ми на човешко същество с интерес да се развива по посока на добрата си еволюция, показват това.

Човек. Ето това е с което искам да завърша. Нали всички ние, преди всичките си социални роли, преди пола си, и преди да бъдем дори антропософи, сме все пак хора. Като такива, нека на финала помислим малко върху собствените си човешки ценности.

И метафорично казано: нека се стараем винаги да си носим едно огледало в джоба!

Стела Василева

Обръщение към приятелите

Скъпи приятели и скъпи членове на Антропософското общество в България!

Бях помолен от неколцина приятели, най-напред от Катя Абаджиева, да се включа, макар и задочно, в днешната дискусия. Върша го в последния момент и днес, петък, мислено се обръщам към всички с първото, което ми идва на ум и ви моля да ми простите, ако то не се вписва в общия тон на разговорите.

Ще ви разкажа накратко историята на един немски антропософ, Хетен Вилкенс и неговото кредо в живота. То гласи: „Никой не може да изтръгне Антропософското общество от сърцето ми“

Но преди това, към една от темите : „Има ли смисъл от Антропософското общество?“

Вярно е, че не всеки въпрос изисква отговор, но в случая у мен се породило желание да споделя с вас следното:

Рудолф Щайнер, грубо казано, оставя във видимия свят три неща, които са свързани в едно неразделно цяло :

1. Своите лекции и книги
2. Антропософското общество
3. Гьотеанумът

И да се питаме „Има ли смисъл от Антропософското Общество?“ е все едно да се питаме „Има ли смисъл от лекциите?“ или „Има ли смисъл от Гьотеанума?“

Ние знаем, че още по времето на Рудолф Щайнер Антропософското общество е представлявало защитната майчина обвивка за новораждащата се антропософия. Според мен същото, макар и под друга форма, е валидно и сега в нашите български условия.

Никой от нас не е получил антропософията лично от Рудолф Щайнер. Тя достигна до нас чрез „носителите“, или „посредници“, които без изключение са били съзнателни, ревностни членове на Антропософското общество.

Спомнете си за скъпите ни предшественици : Димо Даскалов, Вера Гюлгелиева, Петко Бояджиев, активни членове на Антропософското общество

Припомнете си всичките наши гости, лектори, курсовете по Валдорфска педагогика, биодинамично земеделие, евртимия и многото други – всички те идваха и работеха в България, водени от съзнанието, че принадлежат, както ние, към едно и също, Антропософско общество.

Вземете тези 101 тома от Събраните съчинения, издадени на български език от нашите две Издателства – всички те видяха бял свят, благодарение на други членове на Антропософското общество в Германия и най-вече на Конрадин Хаузер.

Вземете хората, които допринесоха за раждането на Първи Окултен клас в България: Ханс Хаслер, Сергей Прокофиев, Рон Дунзелман - все членове на Антропософското общество.

Вземете накрая и този наш дом, където сме събрани в момента – имаме го, до голяма степен, благодарение на друг член на Антропософското общество - Мехтелд Каман, чиято майка, чиято баба също са били членове.

Как да се съгласим, че Единното Антропософското общество, както и българското Антропософското общество са лишени от смисъл, че са несъвършени, болни или излишни? Болните, несъвършените, но не и излишните, сме ние. А

това, което стои зад и над нашето Антропософското общество – като напълно естествен стремеж да сме заедно в инкарнациите – е здраво и жизнеспособно, макар и земното му съответствие, преминавайки през своята младежка възраст да е може би малко по-шумно, трескаво и весело в своите изблици.

Сега се връщам към началото. Хетен Вилкинс - между другото няма такова немско име „Хетен“- е личност с много драматична съдба. Не зная в какво човешко обкръжение е попаднал, но за него влизането в Антропософското общество е било също толкова важно, колкото и запознаването му с духовната наука. На 19 – годишна възраст той е участник в олимпийския отбор по хоккей. На същата възраст е мобилизиран още в началото на 2-та световна война. Преди да замине на Източния фронт оставя затворено писмо на майка си, на която заръчва да го отвори след края на войната. В него той пише, че ще оживее, но ще се завърне без един крак. По време на сраженията, спасявайки живота на една рускиня, той наистина губи крака си и претърпява ампутация. Интерниран е задълго във военнопленнически лагер.

Завръща се в Германия, и чрез Червения кръст успява да издири и да спаси интернирания в Сибир Йоханес Ленц, бъдещия главен пастор в Християнската общност. Самият той завършва пасторския семинар, написва 6 книги (за Фауст, за ап. Павел...), става генерален секретар на Антропософското общество в Германия. Удивлявал е всички със своята енергия. И представете си сега, как този човек, потропвайки с дървения си крак в Гьотеанума, непрекъснато е чувал в душата си призива:

„Никой не може да изтръгне Антропософското общество от сърцето ми“.

Забележете, призивът не е бил „Никой не може да изтръгне антропософията от сърцето ми“, а „Никой не може да изтръгне Антропософското общество от сърцето ми“.

С благодарност за предоставената ми възможност да кажа тези няколко думи и с признателност към всички, особено към онези, които споделят кредото на Хетен Вилкенс.

*Ваш: Димитър Димчев
9 Ноември 2018 година*

ЗА ЛЕЧЕБНАТА СИЛА НА ЧОВЕШКИЯ ДУХ

Човек живее много прераждания на Земята, за да се усъвършенства във всяка епоха. Във всеки земен живот той се учи, натрупва познания и опит, твори, придобива все нови умения, способности и таланти. При смъртта си, с духовните си тела (Аз, душа, жизнено тяло), пренася в духовния свят всички събрани богатства на духа от културата на епохата, в която е живял. При всяко ново раждане човек донася могъщи азови (духовни) сили, които вече е придобил.

Малкото дете до три, три и половина години, подпомагано от Духовни същества, с тези сили извайва, гравира гънките на мозъка си. Ако се види мозъка на новородено, той изглежда несъвършен в сравнение с по-късния образ. Някои от фините гънки се изграждат, извайват в следващите три – три и половина години след раждането. Това го прави Азът (Духът) на детето, но то не го осъзнава, защото не може още да мисли, а подражава с говора си на казаното от околните. Детето трябва първо да оформи фината структура на своя мозък, за да може да мисли след около три годишна възраст.

Д-р Рудолф Щайнер казва, че ако се наблюдава ясно-видски едно малко дете се вижда, че Азът му е на лице като Азова (духовна) аура, от която протичат течения към Ангели, Архангели и други Духовни Същества. Азът се протяга към тях и черпи духовни сили. Детето се закриля от своя Ангел. След три годишна възраст тази тясна връзка престава и тогава за първи път то казва „Аз“, започва да се осъзнава като отделна личност, да мисли. До това време мозъкът на детето е толкова пластичен, че то, подпомагано от духовните йерархии изгражда мисловния си апарат. След тази възраст Азът на детето навлиза в мозъка, но повече не може да работи върху него. Мисловният инструмент вече е изграден и може да се развива и по-нататък, но Азът не може вече пластично да работи върху него.

**„Мъдростта и любовта съставляват Аза.
Азът е мъдрост и любов, станала воля.“
Д-р Рудолф Щайнер**

Д-р Рудолф Щайнер пише: „Ние можем чисто и просто да разделим човека на две – човекът който стои пред нас през първите три и половина години и останалия

човек. В езотериката първият човек се нарича Божествения човек, понеже той се намира в отношения с висшите йерархии, или Божи син. Другият човек се нарича човешки син. В него се намира Азът, който движи крайниците и работи, доколкото още може да работи от вътре навън. Така че трябва да различаваме Божия син и човешкия син“.

Човекът до три годишна възраст е абсолютно различен от човека, който израства след тази възраст (човешки син). Божият син е много деен, има мощни оживителни сили за строежа на своя организъм и влага азови сили особено в мозъка, за разлика от по-късния човек (човешкия син). Азовите сили след тази възраст служат на физическото тяло и на съзнанието, на сетивата, чрез които човек се свързва с обкръжението. Ако в по-късна възраст искаме да активираме тези сили, за да стигнем до духовния свят, трябва съзнателно да ги събудим, да се развиваме духовно. В силите на първите три и половина години с помощта на Висши Духовни същества се проявява в действие натрупаното богатство на индивида от предишни животи на Земята.

На тръгване

Какво да взема от този живот.

Това, което живях,

или това, което сънувах.

Това, което наистина бях,

или исках да бъда.

Лудия бяг,

или тихото съзерцаване.

Късите срещи,

или дългото разминаване.

Гърма,

*или светлината на мълниците.
Искренето между сърцата ни,
или безсилието на думите.
Всичко ще взема
това бе моят живот.
И когато си тръгна
душата ми странстваща,
като лъч ще се вреже в
пространството.*

Така поетът Михаил Кендеров е изразил душевното богатство, което взема със себе си за следващия живот.

Защо след три и половина години не можем повече да работим с тези сили? Защото Азът е станал самосъзнателен, служи на съзнанието, а не на градежа на тялото, което вече е втвърдено и не може пластично да се обработва от тези сили. Ако след тази възраст тези могъщи сили биха работили върху втвърденото вече физическо тяло, то не би могло да издържи, би се разпаднало, би се разтрошило.

Но, ние носим тези сили в нас. Макар и отслабнали, те работят през целия ни живот, само че не участват директно в изграждането на тялото, а в съзнанието. Важно е детските сили да се запазят свежи, гъвкави и човек съзнателно да ги използва, ако се развива духовно, ако води живот в хармония с природата, ако има морал, добродетели, душевна чистота. Тогава тези сили не изграждат физическото тяло, а изтичат през пръстите и човек придобива дарба да лекува чрез ръцете си. Това са духовни сили, които са дейни, действат благотно, лекуващо. Целта на развитието на човека е постепенно, чрез съзнателно духовно израстване да се проявят тези най-добри, лечебни сили в него.

В развитието на човечеството е трябвало да се даде един образец за навлизане на азовата детска сила в хората. Трябвало е един човек, достигнал до определена възраст да бъде проникнат съзнателно от същите сили, които несъзнателно проникват в човека в ранните му години.

При кръщението на Исус в р. Йордан, Азът на Исус го напуска и в него навлиза Духът на Христос. Тогава нахлува една могъща азова сила, която твори не несъзнателно, както при детето, а съзнателно. Това са детските оплодяващи, оздравителни сили. От Евангелията са известни чудотворните излекувания от Христос на различни тежки болести и недъзи. Огромната лечебна сила се е изливала само с едно докосване на ръцете му: слепи са проглеждали, парализирани са проходили, умиращи са се съживявали. Христос донесе на човека своята сила на Аза. Ако човек развива духовния си живот и съзнателно пренася лечебните сили на първата детска възраст, може да се каже, че той е християнин в истинския смисъл на думата. Доколкото вътрешната му същност е свързана с Христос, той се изживява, както казва Апостол Павел: „Не аз, а Христос в мен“.

До Мистерията на Голгота Ангелите и други Духовни Същества давали смисъл на Аза на човека. Но, от тогава насам Христос дава смисъл на човешкия Аз. И когато човек носи Христовия импулс на любовта в сърцето си, той може да почерпи сили от него. Тогава от детството се разпростира съзнателно огромната лечебна, оживотворяваща сила върху целия живот. Така можем да излеем съзнателно Божият син в човешкия син - по-възрастния човек. От две хилядолетия

тия насам, във всички епохи много духовно издигнати хора и светци са лекували чудотворно с тази сила на Божия син (детето) в по-късна възраст. Тя се е изливала от ръцете им, от цялото им същество. Известни са чудесата на излекуване от свети Иван Рилски, Свети Мина, света Екатерина, Светите Кузма и Дамян, Свети Апостол Лука Евангелист, Света Марина, Свети Харалампи, Свети Стилян, Свети Спиридон, и много други, а в наше време - Преподобна Стойна.

И днес има примери на християнска любов, изливаща се като лечебна сила. Младите лекари Георги Гендов (коремнен хирург) и д-р Георги Мигаров (детски хирург) спасяват с операция умиращо две годишно дете. След операцията д-р Георги Гендов в свободни минути отивал в интензивното отделение, лягал при детето, галел го, прегръщал го. Детето търсело майка си, но тя не можела да влиза в интензивното отделение. Тежко болното дете е спасено и излекувано. Този млад лекар е действал не само като хирург, а от възвишения си Дух лечебната му сила се изливала върху детето. Това е лекуващата сила, която идва от Христовата любов, когато лекарят я призовава. И тя действа лечебно от ръцете му, от цялото му същество! Поклон пред д-р Георги Гендов!

Д-р Емануил Найденов, неврохирург с най-съвременен метод лекува ослепяване при повишено вътре черепно налягане. При един пациент лечението не било успешно. Тогава лекарят цяла нощ търсил в световната литература нещо, което да помогне за лечението. Намерил някаква информация, която би помогнала и я написал като стих. На сутринта го прочел на болния. И станало нещо необяснимо от академичната медицина. Болният видял светлина, възвръщане на зрението. Това е лечебната духовна сила на д-р Найденов, изцяло отдаден на любовта към пациента.

Познавам човек, който с лечебната енергия, излъчвана от ръцете му, от цялото му тяло за два – три дни ми помогна много за излекуване на мое тежко хронично заболяване. Той е масажист, владее класически масаж и източни масажи - акупресура, шиаци и др. Още от дете съзнава, усеща, че от ръцете му се излъчва лекуваща енергия и се отдава на своето призвание. Владее техниката на масажите, усеща точно къде е болното място и насочва оздравителната енергия на ръцете си към него, отнема болката, лекува болестта за кратко време. Той е млад човек, скромен, с чиста, детска душа, знае че е благословен от Бога с дарба да лекува и е отдаден на призванието си, без да се интересува от материални блага. Води природосъобразен живот, храни се здравословно, ходи на дълги преходи по планините, за да се зарежда с енергия.

От нас зависи да се усъвършенстваме и осъзнаваме, да се развиваме духовно, да съхраняваме детското чак до старини. За да можем да изливаме лечебните, оздравителни сили от по-висшия си човек – Божия син от детската ни възраст – върху човешкия син, преобразен от Христовата сила на любовта чрез „Не Аз, а Христос в мен“!

Христос казва: "Ако се не обърнете и бъдете като децата, няма да влезете в царството небесно" – Ев. на Матей, гл.18, ст.3

Езотеричната предразположеност в югоизточна Европа – портата към Антропософията

За трети път бях поканена във Варна от “Сдружение за антропософска лечебна педагогика и социална терапия”, за да изнася курс по говорно формиране, който се състоя в рамките на една седмица.

Сдружението е основано през 2011 г. във Варна и към момента има 30 членове, сред които лечебни педагози, лечебни евритмисти, социални педагози, музикални педагози, психолози, масажисти, предучилищни педагози, логопеди, учители и родители. Задачите на сдружението са: организиране на обучения в съответните области, а също и в областта на биодинамичното земеделие и издаване на специализирана антропософска литература в превод на български език. Информация за всичко това може да се открие на интернет адрес www.oporabg.com.

Говорното формиране попадна във фокус през 2013 г., което ме озари като Аполонов лъч. Може да се каже, че междувременно участниците разпознаха и утвърдиха художествено обогатения и преобразуван майчин език като значима полза за тях самите, както и за професионалната им работа. И този път те бяха дошли от всички четири географски посоки, от шест различни града. Оформи се едно неизменно ядро от дванадесет души.

Задълбочената работа тази година с Орфей и неговото значение за духовното развитие на човечеството се явява своеобразно продължение на заниманията ни с Гьотевото стихотворение “Прадревни думи. Орфически” през предходната година. Съществуващият превод остави отворени въпроси.

За това играе роля и ясно изразеното почитане на митичните образи. Ето защо, моето желание беше да покажа, че разтърсващият мит все пак представлява една картина на осъществилото се някога развитие на съзнанието. Езотеричната предразположеност в тази част на югоизточна Европа е портата към Антропософията.

Да се изследват основните гръцки ритми според тяхното сетивно-нравствено въздействие, беше втората съществена задача. Като обект на анализ ни послужи едно съвременно българско стихотворение, разказващо за Орфей и неговата песен. При това беше установено, че така разпространените в немския език ямб и хорей притежават в българския почти ценността на рядък предмет, докато подвижните, пъргави пеон и амфибрахий задават основния тон. Уравновесяващо въздействие по отношение на тази лекота оказва сравнително силният динамичен акцент (силово ударение), с който

българският език се произнася. Тази сила на ударението от своя страна отслабва изживяването във времето на една дълга сричка. Оттам се появиха някои трудности да бъде постигнато едно диференцирано изживяване на ритъма, както и да се обхване мисловният елемент при дългата сричка и волевият елемент при кратката сричка.

За щастие, по време на подготовката ми за този курс ме осени прозрение и приготвих копия на отделни фрагменти от “Атинската школа”, за да мога с тях да онагледя това, което лежи в основата на говорното формиране – жестовете. Впоследствие отново приложихме тези жестове към седемте стиха, в които ни се разкрива имагинацията на Фауст: “Как всичко се сплита и слива стократно...” В края на семинара най-младата участничка ги представи, изведени от същността на преживяния жест, по такъв начин, че в цялата зала се възцари притихнало вълнение.

Върхната точка на курса представляваше сценичното пресъздаване на сцената със селяните от втората мистериозна драма на Рудолф Щайнер (Девета картина от “Портата на посвещението”).

Казват, че човек не живее само с хляб, но той за нас е насъщен. Един някогашен участник в курса от Варна, който прави и продава хляб от три месеца вече като независим производител, ни подсигуряваше с чист ръжен и лимецов хляб, върху който като малък кръг е изобразен слънчевият символ. Той снабдява един малък, добре организиран биомагазин на главната улица в града.

Престоят ми при българските приятели се нареди така, че успях да посетя едно място, за което бях мечтала вече седем години. Това са руините на античния римски град Никополис ад Иструм, където през четвърто хилядолетие епископ Вулфила е превел Библията от гръцки на готски език, използвайки създадената от него готска азбука. Не можах да установя, разбира се, точното местонахождение на мъдрия Вулфила, но облъхната от нежен бриз, се чувствах приета с обич и ценена от всички в тази просторна, обширна хълмиста местност.

В заключение бих искала да отбележа, че един такъв чуждоезиков курс по говорно формиране е възможен за мен единствено с помощта на други хора. Без да споменавам имена, бих искала на това място да им изкажа своята благодарност.

Сузане Георгиев
Превод: Милена Бонева

Евритмия в София

Михаиловият празник в края на септември бе избран за началото на въвеждащото обучение по евритмия в София, ръководен от българската евритмистка Галина Бертелзен. Първият и вторият модул от специално подбрани теми и упражнения вече се състояха. При засилен интерес и много желаещи да участват обучението ще продължи няколко години.

През август и ноември започна също въвеждащ интензивен курс по евритмия, воден от Диана Демирева, като част от задължителните занимания по изкуства във валдорфския семинар. Бъдещите валдорфски учители се запознават с евритмията в отделните модули с цел обогатяване личностното си развитие и преживяване на евритмичното движение, запознават се и с някои педагогически аспекти.

НОВИ КНИГИ

НОВИ КНИГИ

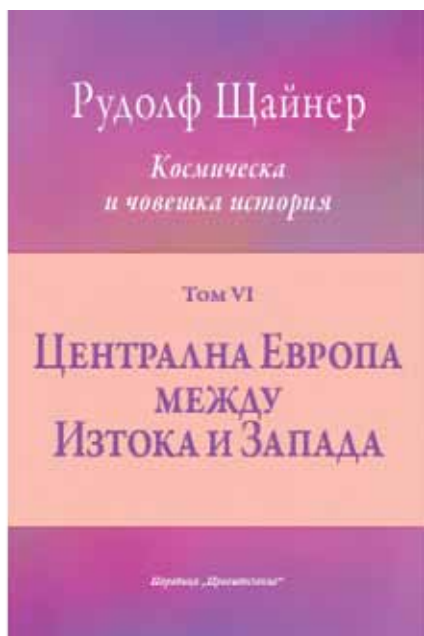
НОВИ КНИГИ

От Антропософско издателство „Даскалов“:

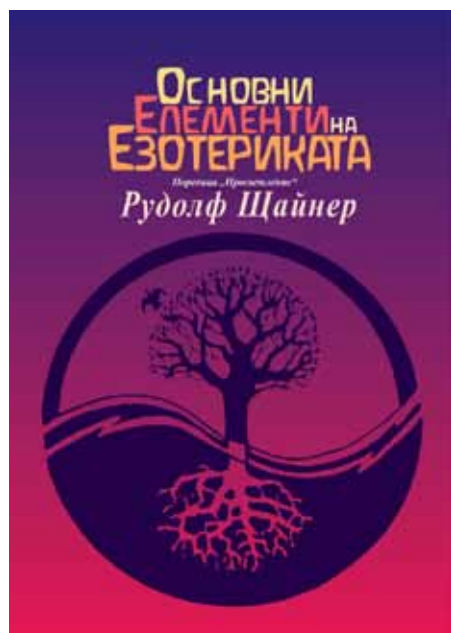
„Изтокът в светлината на Запада“

„Лекциите са изнесени от 23 до 31 Август 1909 в Мюнхен и са свързани с представянето на мистериината драма „Децата на Луцифер“ от Едуард Шуре. След ретроспективния поглед към първите седем години от духовно-научната работа в Германия Рудолф Щайнер пристъпва към основната тема: новите съотношения между физическото и етерното тяло на човека, произлизащи от кръстосването на „двата пътя“ - този на Христос и този на Луцифер. Подробно са описани основните разлики между Христос и Бодисатвите. Към цикъла е включено и Слово по повод на 160-та годишнина от рождението на Гьоте.“

От Издателско ателие Аб:

1. „Централна Европа между Изтока и Запада“
2. „Мисията на новото духовно откровение“

Очаквайте – Рудолф Щайнер,
„Основни елементи на езотериката“, GA 93a.

„Целият курс бил всъщност вътрешна устна инструкция, тоест непредназначена нито за публичния, нито даже за общия кръг членове на Обществото, а само за малкото активни членове, които били персонално поканени за това. Така те трябвало да получат определена основа за своята собствена работа в „клоновете“. По тази причина няма пълен стенографски запис, а само бележки, които някои слушатели са правили за лично ползване. Тези записки на слушатели носят силно афористичен характер, който постоянно трябва да се има предвид, когато в резултат на съкращения или пропуски не винаги абсолютно ясно се удава да се проследи нишката на мисълта. Ако днес, въпреки това, тези записки се появяват в Събраните съчинения, то е, защото те като цяло са абсолютно достоверни, а също и защото благодарение на тях са запазени ценни аспекти на духовнонаучното разглеждане на човека и света, които не могат да се срещнат в такава форма в по-късните лекции на Рудолф Щайнер. За пояснение и допълване на някои точки, особено относно космологията, следва да се обръщаме към написаните горе-долу по същото време трудове „Из хрониката Акаша“ и „Теософия“.

Хела Вийзбергер

Скъпи приятели и почитатели на творчеството на Рудолф Щайнер

Имаме удоволствието да Ви представим първата антропософска Електронна Книжарница „Даскалов“, чиято цел е да събере и предложи на едно място трудовете на Рудолф Щайнер, както и заглавия от други антропософски автори. Тази книжарница, плод на усилията от страна на

Антропософско Издателство „Даскалов“

и
Издателско ателие Аб,

разбира се, не би била възможна без подкрепата Ви към нашите книжни издания. От 1991 досега общо сме публикувани на български език първите издания на 101 от всичките 354 тома на Събраните съчинения на Рудолф Щайнер. Така че, изказвайки благодарност за интереса, който проявявате към нашата издателска дейност, надяваме се и в бъдеще да останем заедно.

Заповядайте в Книжарница тук:

Електронна Книжарница „Даскалов“:
www.rudolfsteiner.bg

Заявки също и на тел. 0892 480 376

Не забравяйте да отбележите при регистрация, че желаете да получавате бюлетин, за да сте информирани за предстоящи нови и преиздавани книги.

От издателите
Ноември, 2018,
Стара Загора, София

Пожелаваме
на всички читатели
честита и спорна
2019
година!

АНТРОПОСОФСКИ ГРУПИ

ВАРНА

Антропософска група
„**Михайлова ковачница**“
Радослава Ангелова
тел. 0878 478 638

Група „**Духът на Петдесетница**“
Веселина Радкова
тел. 0888 515 174
Радослава Ангелова

ПЛЕВЕН

Антропософска група „**Светилник**“
Галина Трифонова
тел. (064) 840 564; 0888 632 206

СОФИЯ

Група „**Михаил**“
Лалка Фингарова, тел. (02) 868 99 49;
0888 263 741

Антропософски кръг „**Аристотел**“
Доц. д-р Иванка Кирова,
тел. (02) 831 78 74

Група „**Рудолф Щайнер**“
Александър Бояджиев
тел. 0888 406 095

Група „**Ариадна**“
Диана Ботушарова
тел. (02) 840 7643; 0879 923 866

Група „**ЛОГОС**“
Константин Йорданов
тел. 0894 515 355

Група „**Космософия**“
Лиана Антонова, тел. (02) 856 67 35

Курсове по антропософска социална арт-терапия

За връзка:
Снежана Бечева 0887 049 946
Вихра Калапишева 0887 152 335.
Нина Стамова 0886 214 803

СТАРА ЗАГОРА

Група „**Антропос-София**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

Група „**Рудолф Щайнер**“
Георги Акабалиев, тел. 0878 398 509

Група „**Клуб на родителите**“
Иглика Ангелова, тел. 0885 910 339,

Социална художествена терапия
„**Дъгата на Дочка**“
Дора Петрова, тел. (042) 643 500

ТЪРГОВИЩЕ

Група по лечебна педагогика
Константин Адамов
тел.: (0601) 811 07; (0899) 609 516

ЯМБОЛ

Група „**Светлина**“
д-р Ива Манева, тел. 0887 179 057

ВИЕНА

Група „**Рудолф Щайнер**“
Нели Хорински, тел. 0899090165

ПЛОВДИВ

Група „**Мани**“
Тони Кюмюджиян-0888992862
Мартин Атанасов-0883604339

ФОНД за НАБИРАНЕ на СРЕДСТВА за закупуване на Антропософски дом в София (към АОб)

Дарителски сметки:
BGL BG24UNCR76301075590031
USD BG10UNCR76301175509595
EUR BG07UNCR76301475508630

Текуща наличност: 4735 лв.

За контакти:

Георги Акабалиев – 0878 398 509
Александър Бояджиев – 0888 406 095
БЛАГОДАРИМ !

Скъпи приятели, уважаеми читатели на „Антропософски вест“, Всеки, който желае да изкаже мнение или коментар по разискваните в настоящия и бъдещите броеве на вестника теми, може да ни пише на e-mail: vestnik@aobg.org . **Очакваме ви.**
От редакцията

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Христина Ангелова
Веселина Велкова
Диана Ботушарова
Юлия Стоянова
Георги Акабалиев
Тел: 0889 291988; 0897 728885
e-mail: vestnik@aobg.org
уебсайт: www.aobg.org

Отговорност за съдържанието на публикуваните материали носят единствено техните автори.